

ETC – Embedded Technology Club

8. setkání 31.1. 2017

**Katedra telekomunikací, Katedra měření,
ČVUT- FEL, Praha**

doc. Ing. Jan Fischer, CSc.

Náplň

Výklad:

Chování reproduktoru jako cívky s indukčností

Laboratoř, experimenty:

Generace zvuku mbed- dle minulého zadání

Možnost pro pozorování signálu PWM, ...použít: Nucleo F303RE a LEO <http://measure.feld.cvut.cz/soutez/leo> s funkcí osciloskopu. Kity jsou k dispozici

Měření na zesilovači pro reproduktor

Osciloskopem pozorovat signály:

Ch₁ na **PWM**, **Ch₂** na **u_B**, **Ch₃** na **u_C**

(s ochranným rezistorem 68 k)

špičky napětí **u_C**

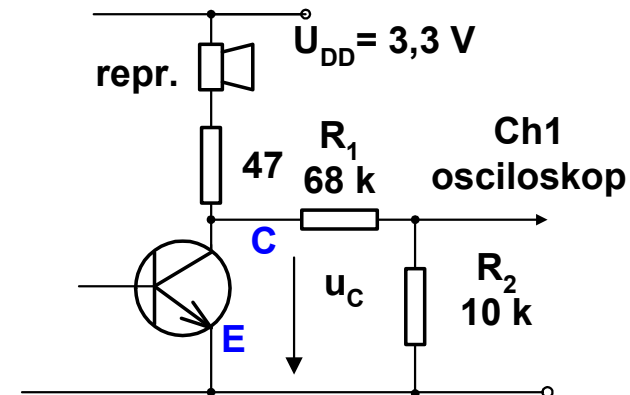
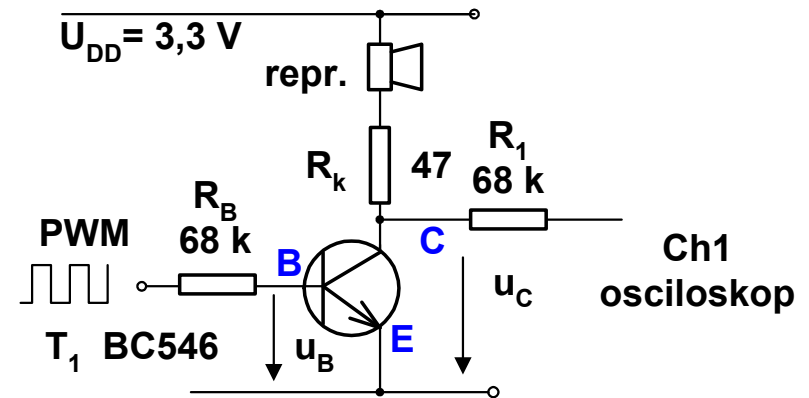
Použít odporový dělič 68 k na 10 k,

Jaké jsou velikosti napětí na u_C ?

**Napětí větší, než napájecí ,
jak k tomu došlo ?**

**Reproduktorek- elektromagnetický
měnič, cívka- indukčnost**

**snaha o skokovou změnu proudu
při vypínání, napěťová špička**

Chování cívky

**Napětí na cívce - změna proudu
platí pro nárůst proudu**

$$u_L = L \frac{di}{dt}$$

**Změna proudu za čas přímo úměrná
přivedenému napětí a nepřímo indukčnosti**
energie mag. pole cívky –

$$\frac{di}{dt} = \frac{u_L}{L}$$

$$W = \frac{1}{2} LI^2$$

Při vypínání proudu cívkou

$$\int_0^T u_L dt = L \int_I^0 di$$

Při **vypínání proudu cívkou** se na svorkách cívky objeví napětí, kde **integrál napětí** odpovídá LI

$$\int_0^T u_L dt = -LI$$

Srovnání cívky s proudem a tělesa v pohybu

(Analogie, roztlačování auta, síla- napětí, hmotnost – indukčnost, rychlost - proud)

Roztlačení auta a zastavování
- zastavení pomalu- potřeba malá síla,
zastavení **rychle** - velká síla, impuls síly rovná se hybnosti tělesa **mv** .

$$u_L = L \frac{di}{dt} \qquad F = m \frac{dv}{dt}$$

$$\frac{di}{dt} = \frac{u_L}{L} \qquad a = \frac{dv}{dt} = \frac{F}{m}$$

$$\int_0^T u_L dt = L \int_I^0 di$$

impuls síly = hybnosti tělesa

Skoková změna rychlosti - náraz, ***velká síla***, podobně, skoková ***změna proudu - velké napětí*** na cívce.

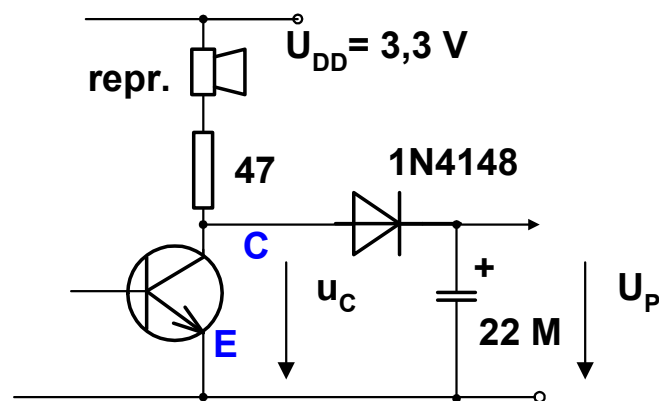
$$\int_0^T u_L dt = -LI \qquad \int_0^T F dt = -mv$$

Nebezpečí poškození součástek průrazem

$$W = \frac{1}{2} LI^2 \qquad W = \frac{1}{2} mv^2$$

Chování reproduktorku jako cívky s indukčností

Využití napět'ových špiček- jako zvyšující napájecí zdroj
Voltmetrem (F0-Lab s děličem) změřit napětí U_p naprázdno

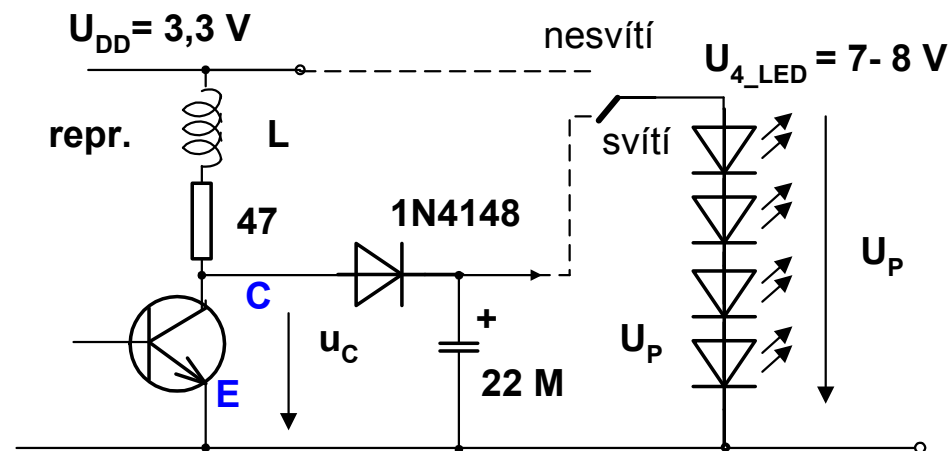

Zvyšující zdroj napětí „step up“,

Využití napěťových špiček- jako zvyšující napájecí zdroj

Experiment, zapojit 4 LED sériově, rozsvítit

Voltmetrem (F0-Lab s děličem) změřit napětí U_P se zátěží čtyř LED

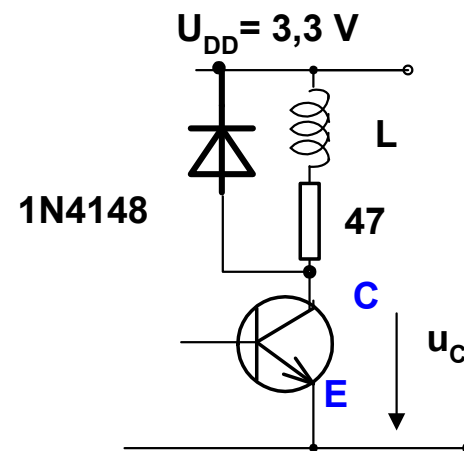

Opatření proti vzniku napěťových špiček na cívce

Zamezení vzniku napěťových špiček.

„volnoběžná“ dioda

Vždy používat diodu při impulsním buzení indukční zátěže,
ovládání relé procesorem pomocí tranzistoru,...

(Analogie, nezastavíme n místě,
ale jedeme jiným směrem, auto
nenarazí, ale vyhne se, ale rychlost
a energie zůstává)